

Rytinės naujienos

2009 m. rugsėjo 25 d.

AB SEB banko Prezidento patarėjo grupė

Tel.: (8 5) 268 2517, 268 2521, faks. (8 5) 268 2521, e. paštas: gitanas.nauseda@seb.lt, vilija.tauraite@seb.lt

Lietuvos, Lenkijos žemės ūkio ministrai ragina ES pertvarkyti BŽŪP

Rugsėjo 25 d. Lietuvos ir Lenkijos žemės ūkio ministrai tvirtina, kad Europos Sąjungos (ES) bendroji žemės ūkio politika (BŽŪP) nenaudinga naujoms valstybėms narėms ir ragina ją pertvarkyti. Jų nuomone, pokyčiai turėtų įsigalioti jau 2013-2020 metais.

Kazys Starkevičius ir Marekas Sawickis (Marekas Savickis) paragino pertvarkyti BŽŪP Seinuose vykusiame Žemės ūkio forume. "Mažesnės ES išmokos Lenkijos ūkininkams reiškia, kad jų ūkiai rinkoje yra mažiau konkurencingi. Turime pakeisti šią padėtį. Tai mūsų pagrindinė užduotis ir mes ją atliksime", - pareiškė M. Sawickis.

Vis dėlto jis pripažino, kad, nežiūrint į problemą dėl ES išmokų, Lenkijos žemės ūkio sektoriui narystė ES buvo naudinga, ir daugelis ūkių laikosi ne ką prasčiau negu jų konkurentai Vakarų šalyse. K.Starkevičius agentūrai PAP pareiškė tikėjimą, kad ES suvienodins pagalbą ūkininkams senosiose ir naujosiose valstybėse narėse. Jis taip pat pareiškė ketinąs ieškoti sąjungininkų tarp kitų ES ministrų šiam tikslui pasiekti.

M.Sawickis pridūrė, kad Lenkija turėtų pasiekti susitarimą dėl pageidaujamo BŽŪP reformų iki 2011 metų, kai šalis perims pirmininkavimą Europos Sąjungai (PAP-BNS).

"Mambopizza" neatsiskaito su kreditoriais, nuslėpė pajamų

Rugsėjo 25 d. Vienas žinomiausių šalies maitinimo tinklų "Mambopizza" pateko į rimtą bėdą - picerijų tinklas neatsiskaito su kreditoriais, o mokesčių inspektoriai aptiko 1,5 mln. litų, kaip įtariama, nuslėptų pajamų. Dienraščio "Vilniaus diena" žiniomis, "Mambo" picerijų šeimininkai pajamas galėjo slėpti pasitelkę savotišką juodąją buhalteriją.

Mechanizmas gana paprastas: picerijos klientas gauna tarpinį čekį, kurį apmoka kaip sąskaitą už suteiktas paslaugas, tačiau šis čekis nėra galutinis, ir jo duomenys neįtraukiami į įmonės apskaitą. Anot Valstybinės mokesčių inspekcijos (VMI), tarpiniai čekiai buvo sistemingai anuliuojami, tad 1,5 mln. litų niekaip nebūtų galima nurašyti dėl darbuotojų patirties stokos.

Mokesčių inspektorių skaičiavimu, minėtasis maitinimo tinklas taip nuo valstybės galėjo nusukti apie 300 tūkst. litų pridėtinės vertės mokesčio.

Nustatyta, kad kiekvienai iš aštuonių "Mambo" picerijų Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose įsteigta po uždarytą akcinę bendrovę: "Mambo Gedimino", "Mambo-Bravaria Kaunas", "Mambo-Bravaria Šiauliai" ir t.t. Prieš atsirandant naujoms įmonėms "Mambo" tinklą valdžiusios bendrovės "Ultrapramogos" taip pat nebeliko - ji pakeitė vardą į "M.Foodmaster".

Bendrovė "Nordnet", picerijų tinklui teikusi atvėsintų ir šaldytų produktų sandėliavimo ir pristatymo paslaugas, kreipėsi į Vilniaus apygardos teismą, prašydama "M.Foodmaster" iškelti bankroto bylą (BNS).

Kreditų draudimo mechanizmas dar neveikia

Rugsėjo 25 d. Seimas liepą paskubomis priėmė eksportuotojams palankų kredito draudimo įstatymą, kuris įsigalios jau spalio 1 -osios, tačiau visos žaidimo taisyklės dar neaiškios, nebaigti ir notifikavimo Europos Komisijoje (EK) procesai, tad sistema vėluos.

Specialistai sako, kreditų draudimo sistemos reikėjo dar metų pradžioje, penktadienį rašo dienraštis "Verslo žinios". Ūkio ministerijos Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros politikos skyriaus vedėja Rita Armonienė sako, kad kitą savaitę Valstybės specialiųjų garantijų dėl eksporto kredito draudimo teikimo taisyklės bus svarstomos Vyriausybės posėdyje. Ji nurodo, kad administravimo sutartis su draudimo bendrovėmis bus galima pasirašyti tik po to, kai bus patvirtintos taisyklės, nors dar ir nebūtų sulaukta EK notifikavimo.

Brokerių bendrovės "Kreditų draudimo brokeris" generalinis direktorius Audrius Rosinas informavo, kad į įmonę kol kas nesikreipė potencialūs šių paslaugų naudotojai.

"Nepakanka priimti įstatymą. Reikia rinkos dalyvių-draudimo bendrovių - iniciatyvos. Reikia, kad jie būtų suinteresuoti dalyvauti šiame procese. Kol nėra sudėlioti visi taškai, negalime eiti pas klientą ir sakyti,

2009 m. rugsėjo 25 d.

Šiame leidinyje pateikta informacija ir duomenys yra paimti iš išorinių šaltinių: BNS, Lietuvos banko, Statistikos departamento, Finansų ministerijos ir kitų įstaigų bei institucijų. SEB bankas neprisima jokios atsakomybės dėl išorinių šaltinių informacijos tikslumo, tikrumo ir išbaigtumo. Naujienų agentūros BNS informaciją atgaminti visuomenės informavimo priemonėse, interneto tinklalapiuose, žiniasklaidos monitoringo veiklose, mobiliuosiuose informavimo kanaluose be raštiško UAB „BNS“ sutikimo draudžiama.

kad turime sprendimą, kaip padidinti apsaugą. Nežinome net, kiek tai kainuoja, kada būtų gaunamos draudimo išmokos, ir t.t.", - aiškino jis (BNS).

Profesinės sąjungos nesutinka, kad darbo savaitė truktų ilgiau nei 40 valandų

Rugsėjo 25 d. Nacionalinį susitarimą siekiančioms pasirašyti Vyriausybei ir verslui bei pramonei atstovaujančioms organizacijoms gali mesti iššūkį profesinės sąjungos, protestuojančios prieš siūlymus leisti darbuotojui dirbti ilgiau nei 40 valandų per savaitę.

Vyriausybė pasiūlė profesinėms sąjungoms pritari naujai darbo organizavimo tvarkai, kai prireikus per vieną savaitę darbuotojui būtų galima dirbti iki 48 valandų, penktadienį rašo dienraštis "Lietuvos žinios". Pasak ūkio viceministro Arnoldo Burkovskio, tai reikštų, kad kitą savaitę darbo valandų žmogui turėtų būti 8 valandomis mažiau. Atleidžiant darbuotoją, kuris būtų "sukauptas" poilsiu nekompensuotų viršvalandžių, darbdavys juos privalėtų padengti pinigine kompensacija.

Pagal naują tvarką vidutinė darbo savaitė per keturis mėnesius turi būti ne ilgesnė kaip 40 valandų. Tačiau kiekviena atskira darbo savaitė gali būti ilgesnė arba trumpesnė nei 40 valandų. Esą užtenka, jog ilgesnes savaites "padengtų" trumpesnės.

Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pirmininkas Artūras Černiauskas patikino, kad nemato galimybės pritari Vyriausybės siūlymui dirbti ilgiau kaip 40 valandų per savaitę (BNS).

Dirbti neapsimoka - geriau išmokos

Rugsėjo 25 d. Remdama darbo vietų kūrimą ir išlaikymą valstybė sutaupyti daugiau nei išlaikydama bedarbius, teigia verslininkai, gavę savivaldybių specialistų skaičiavimus, kiek pinigų skiriama įvairioms paramos formoms. Kaip skelbiama Ūkio ministerijos parengtoje šalies ūkio apžvalgoje, piniginei socialinei paramai per pirmąjį šių metų pusmetį išleista 456,5 mln. litų, arba vidutiniškai 76 mln. litų per mėnesį, penktadienį rašo dienraštis "Verslo žinios"

Kompensacijoms už būsto šildymą ir karštą bei šaltą vandenį išmokėti 127 mln. litų. Nemokamam mokinių maitinimui (vien maisto produktams) skirta 54 mln. litų, o išmokos vaikams išaugo iki 242 mln. litų. Darbo biržos veikla šiemet iš viso kainuos 534 mln. litų Lietuvos ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų.

Savivaldybių specialistai, palyginę nedirbančių šeimų ar šeimų, kuriose abu tėvai gauna minimalų atlyginimą, pajamas, daro išvadą, jog labiau apsimoka nedirbti.

Labiausiai nukenčia šeimos, kuriose bendras tėvų darbo užmokestis "į rankas" sudaro 2,2 tūkst. litų, nes tokios šeimos, skirtingai nei bedarbių, nebegali pretenduoti į socialinę pašalpą ar paramą maisto produktais, o jų vaikai negauna nei nemokamų pietų mokykloje, nei pinigų mokykliniams reikmenims įsigyti.

Lietuvos verslo darbdavių konfederacijos (LVDK) generalinio direktoriaus patarėjas finansų klausimais Šarūnas Stepukonis sako, jog konfederacija siekia, kad parama darbo vietoms būtų numatyta nacionaliniame susitarime. Tam pritaria ir kitos verslo organizacijos.

LVDK taip įsitikinusi, kad milijonus litų valstybė galėtų sutaupyti ir nedalydama dosnios paramos bedarbių kvalifikacijai kelti, nes ji šiuo metu neefektyvi (BNS).

Rusijos inspektoriai didelių pažeidimų nerado - K.Lukauskas

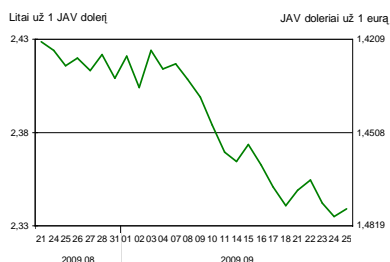
Rugsėjo 24 d. Rusijos inspektoriai, tikrinę pieno perdirbimo įmones, didelių pažeidimų nenustatė, o rado tik smulkių trūkumų, teigia Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (VMVT) direktorius. Anot Kazimiero Lukauskos, Rusijos inspektoriai, patikrinę kai kurias Lietuvos pieno perdirbimo įmones, rado sanitarinių ir higienos pažeidimų, kurių dauguma buvo pašalinti tikrinimų metu, pranešė Žemės ūkio ministerija.

Jo teigimu, oficialių patikrinimų protokolą tikimasi gauti kitą mėnesį. Spalio 8 dieną K.Lukauskas kartu su Žemės ūkio ministru Kazimieru Starkevičiumi vyks į Maskvą susitikti su Rusijos institucijų atstovais aptarti rezultatus.

Rusija rugsėjį ne tik neatnaujino bendrovių "Rokiškio sūrio", "Pieno žvaigždės", "Žemaitijos pienas" ar jų filialų pieno produktų importo, tačiau jį Lietuvos įmonėms dar labiau sugriežtino - produkcijos į Rusiją nebegali įvežti nė viena "Rokiškio sūrio" įmonė, taip pat dar kelios šalies pieno perdirbimo įmonės.

Iš 16 į Rusiją eksportuojančių įmonių šiuo metu produkciją leidžiama eksportuoti aštuonioms (BNS).

Lito ir euro valiutos kursas JAV dolerio atžvilgiu

Pagrindiniai Lietuvos ekonominiai ir finansiniai rodikliai 2000-2009 m.

	2000 m.	2001 m.	2002 m.	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m.**
Realaus BVP metinis pokytis (proc.)	4,1*	6,7	6,9	10,2	7,4	7,8	7,8	8,9	3,0	-17,0 (I pusm.)
Nominalus BVP (mlrd. Lt)	45,737	48,637	52,070	56,959	62,698	72,060	82,793	98,139	111,499	44,881 (I pusm.)
Einamosios sąskaitos balansas (proc. BVP)	-5,9	-4,7	-5,1	-6,8	-7,7	-7,1	-10,6	-14,6	-11,6	0,4 (I ketv.)
Visos pramonės parduotos produkcijos (palyginamosiomis kainomis) metinis pokytis (proc.)	-	11,9	6,7	13,4	11,3	7,0	6,5	2,4	5,5	-16,5 (sausis-rugpjūtis)
Materialinės investicijos (mlrd. Lt)	6,553	7,824	8,124	8,678	10,097	12,186	15,169	20,312	21,633	5,325 (I pusm.)
Prekių eksportas (mlrd. Lt)	14,193	17,117	19,117	21,263	25,819	32,767	38,888	43,192	55,511	22,232 (sausis-liepa)
Prekių eksporto metinis pokytis (proc.)	28,9	20,6	11,7	11,2	21,4	26,9	18,7	11,1	28,5	-32,2 (sausis-liepa)
Prekių importas (mlrd. Lt)	20,877	24,241	27,479	29,438	34,384	43,152	53,275	61,504	73,006	24,983 (sausis-liepa)
Prekių importo metinis pokytis (proc.)	12,8	16,1	13,4	7,1	16,8	25,5	23,5	15,4	18,7	-43,7 (sausis-liepa)
Metinis VKI pokytis* (proc.)	1,4	2,0	-1,0	-1,3	2,9	3,0	4,5	8,1	8,5	2,6 (rugpjūtis)
Vidutinis metinis SVKI pokytis (proc.)	1,1	1,6	0,3	-1,1	1,2	2,7	3,8	5,8	11,1	6,9 (rugpjūtis)
Vidutinis mėnesio darbo užmokestis (IV ketv., Lt)	1073,2	1087,1	1145,0	1207,9	1310,2	1453,4	1731,7	2052,0	2319,1	2172,6 (II ketv.)
Vidutinio mėnesio darbo užmokesčio metinis pokytis (IV ketv., proc.)	-	1,3	5,3	5,5	8,5	10,9	19,1	18,5	13,0	-2,9 (II ketv.)
Nedarbo lygis (tyrimo duomenimis, vidutinis, proc.)	16,4	17,4	13,8	12,4	11,4	8,3	5,6	4,3	5,8	13,6 (II ketv.)
Vidutinė naujai išduotų paskolų litais palūkanų norma* (proc.)	11,03	8,13	6,08	5,07	5,67	4,70	5,37	8,61	10,08	9,05 (liepa)
Bankų klientams suteiktos paskolos* (mlrd. Lt)***	5,519	6,503	7,933	12,099	16,898	25,957	38,641	60,114	71,441	67,292 (I pusm.)
Indėliai ir akredityvai* (mlrd. Lt)***	8,596	10,416	11,677	13,574	17,860	25,133	30,298	40,109	38,232	40,606 (I pusm.)
Tiesioginės užsienio investicijos* (mlrd. Lt)	9,337	10,662	13,184	13,699	16,193	23,896	28,925	35,504	31,485	32,313 (I ketv.)
Oficialios tarptautinės atsargos* (mlrd. Lt)	5,435	6,677	8,013	9,528	9,109	11,104	15,184	18,200	15,786	14,985 (rugpjūtis)
Pinigų kiekis P2* (mlrd. Lt)	10,649	12,920	15,433	18,419	22,354	29,488	35,819	43,470	43,313	41,086 (liepa)
Valdžios sektoriaus fiskalinis balansas (ESS'95, proc. BVP)	-3,2	-3,6	-1,9	-1,3	-1,5	-0,5	-0,4	-1,0	-3,2	-9,7 (I ketv.)
Valstybės skola* (proc. BVP)	23,7	23,1	22,3	21,1	19,4	18,4	18,0	17,0	15,6	21,3**** (I pusm.)
Pramonės pasitikėjimo rodiklis*	-	-14	-14	-5	-18	-1	-7	-4	-38	-19 (rugpjūtis)
Vartotojų pasitikėjimo rodiklis*	-	-26	-15	-12	-4	-3	2	-6	-51	-47 (rugpjūtis)

* Laikotarpio pabaigoje (arba paskutinį metų mėnesį).

** Naujausių duomenų laikotarpis nurodytas skliaustuose.

*** 2008 m. paskolų ir indėlių duomenys nėra griežtai palyginami su ankstesnių laikotarpių duomenimis dėl metodologijos pokyčių.

**** SEB banko prognozuojamas 2009 m. BVP yra 106,842 mlrd. Lt.

2009 m. rugsėjo 25 d.

Šiame leidinyje pateikta informacija ir duomenys yra paimti iš išorinių šaltinių: BNS, Lietuvos banko, Statistikos departamento, Finansų ministerijos ir kitų įstaigų bei institucijų. SEB bankas neprisima jokios atsakomybės dėl išorinių šaltinių informacijos tikslumo, tikrumo ir išbaigtumo. Naujienų agentūros BNS informaciją atgaminti visuomenės informavimo priemonėse, interneto tinklalapiuose, žiniasklaidos monitoringo veiklos produktuose, mobiliuosiuose informavimo kanaluose be raštiško UAB „BNS“ sutikimo draudžiama.